

OÜ Sagro Elekter liitumistasu ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise meetodika

Võrguga ühendamist ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmist elektrivõrgus reguleerib Elektriturseadus (RT I 2003, 25, 153; 2007, 23, 120) ja selle § 42 lg 1 p 4 alusel Võrgueeskiri (RT I 2003, 49, 347; 2007, 37, 255). Võrgueeskirja § 33 sätestab liitumis- ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise põhimõtted.

Elektriturseaduse § 73 lõike 1 kohaselt kooskõlastab võrguettevõtja Konkurentsiametiga elektriturseaduse § 71 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvutamise meetodika. Elektriturseaduse § 72 lg 3 lubab võrguettevõtjal moodustada turuosaliste rühmi ja rühmakaupa eristada võrgutasusid ja võrguteenuste osutamise muid tingimusi, järgides elektriturseaduse muid asjakohaseid sätteid.

1 Mõisted:

Käesolevas meetodikas kasutatakse mõisteid elektriturseaduses ja võrgueeskirjas toodud tähenduses, kui meetodikast ei tulene teisiti:

- 1.1 **Detailplaneeringu ala** - ala, mille loomise eesmärgiks on vastavalt planeerimisseadusele maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine detailplaneeringu kohustusega aladel ja planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha ning ehitusõigusega lubatud hoonete määramine.
- 1.2 **Kindlaksmääratud piirkond** – on ala, mis jääb olemasolevate 0,4 kV - 10 kV liinidest ja 10/0,4 kV võrgu alajaamadest kuni 300 m raadiusesse.
- 1.3 **Liitumine** – on liitujale uue võrguühenduse loomine, olemasoleval võrguühendusel liitumispunkti kaitsme nimivoolu suurendamine.
- 1.4 **Liitumisleping** – on kokkulepe, mis reguleerib turuosalise elektripaigaldise ühendamist OÜ Sagro Elekter võrguga või olemasoleval võrguühendusel liitumispunkti kaitsme nimivoolu suurendamist.
- 1.5 **Liitumistasu** – on liitujalt võetav tasu uue võrguühenduse loomise eest või olemasoleva võrguühenduse mahu suurendamise eest.
- 1.6 **Liituja** – tarbija, tootja, liinivaldaja või teine võrguettevõtja, kes taotleb oma elektripaigaldise ühendamist võrguga või tarbimis-, tootmistingimuste muutmist.
- 1.7 **Kaitsme nimivool** – kaitset läbida võiv maksimaalne püsiv vool amprites, mille juures kaitse ei rakendu
- 1.8 **Regulatsiooniperiood** – periood, mille jooksul võrguettevõtja rakendab liitumis- ja tingimuste muutmise tasusid. Regulatsiooniperiood on 12 kuud ja ühtib võrgutasude regulatsiooniperioodi aastaga.

- 1.9 Tarbimistingimused** – pingesüsteem, võrguühenduse läbilaskevõime amprites või lubatud võimsus kilovattides, liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või –punktide asukoht.
- 1.10 Tingimuste muutmise** – tarbimis- või tootmistingimuste muutmise.
- 1.11 Tingimuste muutmise tasu** – tingimuste muutmise eest makstav tasu.
- 1.12 Tootja** – isik, kes soovib toota või toodab elektrienergiat ühe või mitme tootmiseseadme, sh elektrituulikute abil.
- 1.13 Tootmistingimused** – pingesüsteem; lubatud võrku antav vool amprites või lubatud võrku antav võimsus kilovattides ;liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või –punktide asukoht; tootmiseseadmete arv, tüüp ja võimsus; kaitse- ja juhtimisautomaatika konfiguratsioon ning sätted; mõõteseadmete funktsionaalsus.
- 2** Liitumisinvesteeringud sisaldavad liitumisega ja võrguühenduse läbilaskevõime suurendamisega seotud võrgu ehituse ja ümberehituse otseseid kulusid (otsekulud). Liitumisinvesteeringutest kaetakse üks osa liitujate poolt makstavatest tasudest ja teine osa võrgutasudest. Võrgutasudest kaetav osa sisaldub Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuses.
- 3** Tingimuste muutmise tasu võrdsustatakse liitumistasuga, kui toimub liitumispunkti kaitsme (peakaitsme) nimivoolu suurendamine madalpingel. Keskipingel ja tootjatele määratakse tingimuste muutmise tasu vastavalt tegelikele kuludele.
- 4** Liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu arvutamisel arvestab OÜ Sagro Elekter perspektiivsete turuosaliste liitumise ning juba liitunud turuosaliste tarbimis- või tootmisvõimsuse suurendamisega, võttes sealjuures arvesse piirkonna arengukavasid ja planeeringuid.
- 5** Liitumisel ja tingimuste muutmisel lähtub OÜ Sagro Elekter optimaalseimast võrgu konfiguratsioonist, heast inseneritavast ja efektiivseimast lahendusest.
- 6** Liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu kehtestatakse regulatsiooniperioodiks.
- 7** OÜ Sagro Elekter prognoosib liitumistasu ja punktis 3 toodud tingimuste muutmise tasu regulatsiooniperioodiks valemiga:

$$I = K - V, \text{ kus}$$

I - liitujate poolt makstava liitumis- või tingimuste muutmise tasu prognoos madalpingel, kr;

V - Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuses osundatud võrgutasudesse lülitatav liitumise – ja tingimuste muutmise otsekulude summa antud võrgutasude regulatsiooni aastal;

K – madalpinge liitumiste- ja tingimuste muutmise otsekulu prognoos, kr.

- 7.1** OÜ Sagro Elekter peab liituja poolt makstava liitumis- või tingimuste muutmise tasu prognoosi ja tegeliku laekumise arvestust võrgutasude regulatsiooniperioodi vältel.

Tekkinud vahe võetakse arvesse järgmise võrgutasude regulatsiooniperioodi reguleeritava vara arvestuses.

- 7.2** Liitumis- ja punktis 3 toodud tingimuste muutmise tasu kindlaksmääratud piirkonnas määratakse valemiga:

$$t = I_1 / P_{\text{kokku}} \text{ kr/A, kus}$$

t – liitumis- ja tingimuste muutmise tasu võrguühenduse läbilaskevõime ampri (A) kohta kindlaksmääratud piirkonnas, kr/A;

I₁ - liituja poolt tasutava liitumis- või tingimuste muutmise otsekulu prognoos kindlaksmääratud piirkonnas, kr;

P_{kokku} - regulatsiooniperioodi jooksul prognoositav lisanduvate amprite maht madalpingel kindlaksmääratud piirkonnas, A.

- 7.3** Tasu **M** arvutamine madalpingevõrguga liitumisel **kindlaksmääratud piirkonnas:**

- 7.3.1 Võrguga ühendamine:

$$M = A \times t + N \text{ kr, kus}$$

A - liitumispunkti kaitsme nimivool

N - liitumislepingu menetlustasu, kr.

- 7.3.2 Tingimuste muutmise liitumispunkti kaitsme nimivoolu suurendamisega:

$$M = (A_2 - A_1) \times t + N \text{ kr, kus}$$

A₂ - soovitud liitumispunkti kaitsme nimivool, A;

A₁ - olemasolev liitumispunkti kaitsme nimivool, A.

Tingimuste muutmise tasu määratakse, kui $A_2 - A_1 > 0$.

- 7.4** Tasu arvestamine madalpingevõrguga liitumisel ja tingimuste muutmisel väljaspool kindlaksmääratud piirkonda toimub kulupõhise kalkulatsiooni alusel

- 7.4.1 Kui liitumisega ja/või tingimuste muutmisega ehitatava/ümberehitatava elektripaigaldisega on seotud olemasolevaid võrguühendusi ja/või teisi liitujaid, toimub liitumis- või tingimuste muutmise tasu arvutamine järgmiselt:

- 7.4.1.1 Keskpingel tehtavatest kuludest arvatakse liitumis- või tingimuste muutmise tasusse proportsionaalne osa ehitatava keskpingeliini ja alajaama ehituskuludest. Proportsioon leitakse jagades liitumispunkti kaitsme nimivoolu alajaamaga ühendatud liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summaga.

- 7.4.1.2 Madalpingel tehtavatest kuludest arvatakse liitumis- või tingimuste muutmise tasusse kulud, mis on otseselt seotud antud liitumispunktiga ja proportsionaalne osa muudest konkreetse ehitatava/ümberehitatava madalpinge toiteliiniga seotud kuludest. Proportsioon leitakse jagades liitumispunkti kaitsme nimivoolu selle

liiniga ühendatud ja/või ühendatavate liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summaga.

- 8 Õigusakti kohase mõõtesüsteemi maksumus ning selle paigaldamise kulu sisaldub liitumis- ja tingimuste muutmise tasus.
- 9 1-faasilise ja 3-faasilise elektripaigaldise võrguga ühendamisel rakendatakse ühesugust, liitumispunkti kaitsme nimivoolust sõltuvat liitumistasu.
- 10 Kuni 6A nimivooluga elektripaigaldise võrguga ühendamise eest võetav tasu määratakse vastavalt tegelikele kuludele.
- 11 Kui võrguga ühendatava elektripaigaldise ja olemasoleva jaotusvõrgu vahel on ehitust oluliselt mõjutav takistus (näiteks kaitseala, tehnoajatis, karjäär jne.), arvutatakse liitumistasu vastavalt tegelikele kuludele.
- 12 Tootjalt ja/või keskpingel liitujalt võetav liitumis- ja tingimuste muutmise tasu määratakse vastavalt tegelikele kuludele.
- 13 Kui keskpinge liitumise jaoks peab OÜ Sagro Elekter liituma OÜ-ga Jaotusvõrk, siis sisaldab liitumistasu ka OÜ-ga Jaotusvõrk liitumise kulu.
- 14 Kui keskpinge liitumise jaoks peab OÜ Sagro Elekter suurendama OÜ-ga Jaotusvõrk kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse liitumisest tingitud lisanduva läbilaskevõime suhtega ühenduse läbilaskevõimesse peale suurendamist.
- 15 Kliendi soovil 1-faasiliselt võrguühenduselt 3-faasilisele võrguühendusele üleminekul võetakse aluseks liitumispunkti olemasoleva kaitsme nimivool. Kui seda ei suurendata, käsitletakse sellist tingimuste muutmist kulupõhise tasuga teenusena. Kui samal ajal toimub ka nimivoolu suurendamine, käsitletakse seda osa tingimuste muutmisena, mille eest tuleb lisaks tasuda tingimuste muutmise tasu.
- 16 Olemasoleva liitumispunkti kaitsme (peakaitsme) nimivoolu vähendamist käsitletakse eraldi kulupõhise tasuga teenusena.
- 17 Ajutise iseloomuga liitumist või tingimuste muutmist käsitletakse eraldi kulupõhise tasuga teenusena.
- 18 Kui liituja soovib madalpingel täiendavat võrguühendust, mille tehniline lahendus erineb antud tarbimiskoha jaoks rakendatavast optimaalsest lahendusest, siis võimaldatakse tarbijale individuaallahendus, mille eest ta täielikult kulupõhiselt ise tasub.
- 19 Liitumistasule ja tingimuste muutmise tasule lisandub keskmiste tegelike kulude alusel arvestatud liitumislepingu menetlustasu. Menetlustasu arvestab kulutusi liitumispunkti asukoha ja kauguse määramiseks arvutikaardil; liituja soovi täpsustamiseks, andmete kontrollimiseks ja täiendamiseks; liituja konsulteerimiseks; liitumistaotluse sisestamiseks andmebaasi; liitumispakkumise ja vajadusel tehniliste tingimuste väljastamiseks liitujale; liitumislepingu sõlmimiseks ja arve väljastamiseks; arve laekumise kontrolliks; liituja elektripaigaldise korrasoleku teatise menetluseks.